

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Between Traditions: The Franciscans of Mount Sion and their rituals (1330-1517)

Covaci, V.

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Covaci, V. (2017). *Between Traditions: The Franciscans of Mount Sion and their rituals (1330-1517)*.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Summary

Between Traditions: The Franciscans of Mount Sion and their Rituals (1330-1517)

This dissertation examines the role of rituals in the first two centuries of Franciscan presence in Jerusalem. In this period, Jerusalem was an Islamic city, part of the Mamluk Empire. The friars' ceremonial life in Jerusalem and its replication in Franciscan European outposts shows that rituals constituted a means of engaging with the landscape of the city and its communities, and of transferring devotional practices from Jerusalem to Europe and vice versa.

The in-depth analysis of Franciscan Jerusalemite rituals complements the previous scholarship dedicated to the friars' Holy Land endeavors. This dissertation focuses on topics passed over by previous research, such as the understanding of Franciscan hagiopolite rituals as markers of identity and yardsticks of orthodoxy. It also continues subjects previously tackled, such as the friars' Jerusalemite processions or the foundation of the *sacro monte* at Varallo. However, even the treatment of such topics, already the focus of vast scholarship, was approached in this dissertation from a new perspective. In this case, the novelty derives mainly from the discussion of unpublished sources.

Moreover, the research presented hereby contributes to the better understanding of relations between communities living in late medieval Jerusalem, especially of inter-Christian communication. In this dissertation, the dynamic of their coexistence was investigated from the perspective of their daily encounters through rituals. The focus on ritual offers a minute perspective on the daily negotiation of their presence, animating both the irenic and the polemic dialogue between these communities.

The intricacies of such negotiations were tackled through several case studies explored in the five chapters that make this dissertation. In order to understand the ritual mirroring of inter-Christian identity debates, the first chapter deals with four case studies, namely: the Holy Fire, ritual body marking, "judaising" rituals and ritual sounds and ritual objects. They demonstrate how the Christian presence in the city was asserted and permanently bargained for with the Muslim overlords. The second chapter examines the peculiar case of the Franciscan hagiopolite liturgy of war, in which the friars carried out

rituals supplicating for the return of the Holy Land to Christians. In the third chapter, the friars' Jerusalemite processions were discussed. The cases of the procession inside the Church of the Holy Sepulchre and of the Palm Sunday Procession demonstrate how the friars could use these rituals in order to assert their presence in the city and to advocate for the orthodoxy of their brand of Christianity. The devotional exercise called *Via Crucis* is the topic of the fourth chapter. This ritual developed in Jerusalem, in the guided tours led by Franciscans. The fifth and last chapter focuses on the translation of Jerusalemite rituals, through Franciscan mediation, from the Holy Land to Europe. It discusses two such cases, the *sacro monte* at Varallo, in northern Italy, and the Calvary of Romans, in southern France.

This dissertation lays emphasis on the friars' agency in mediating between the traditions of Latin Christianity and those of the local Christians. They were sent to Jerusalem as representatives of the Roman Church, but their rituals show their involvement with local communities by which they were influenced.

In conclusion, this dissertation shows how a religious minority, in this case the Franciscan friars of Jerusalem, can circumvent the boundaries of restrictive legislation and affirm its identity in an alien religious context. It also demonstrates how rituals functioned as vehicles of cultural transmission between the Christian traditions of Rome and the Eastern Churches.

Samenvatting¹

Tussen tradities: De Franciscanen van Mont Sion en hun rituelen (1330-1517)

In dit proefschrift wordt de rol van rituelen onderzocht in de eerste twee eeuwen van de Franciscaanse aanwezigheid in Jeruzalem. In deze periode was Jeruzalem een islamitische stad, onderdeel van het Mamlukkenrijk. Het ceremoniële leven van de minderbroeders in Jeruzalem en zijn replicatie in Franciscaanse vestigingen in Europa, laat zien dat rituelen voor hen een manier vormden om zich bezig te houden met de stad en zijn gemeenschappen, en eveneens om devotionele praktijken van Jeruzalem naar Europa over te brengen en vice versa.

De analyse van Franciscaanse rituelen in Jeruzalem vormt een aanvulling op eerder werk over de activiteiten van de minderbroeders in het Heilige Land. Dit proefschrift legt de nadruk op onderwerpen die eerder onderzoek over het hoofd heeft gezien, zoals de interpretatie van Franciscaanse hagiopoliete rituelen als identiteitsmarkering en maatstaf van orthodoxie. Het bouwt ook voort op eerder onderzochte onderwerpen, zoals de processies van de minderbroeders in Jeruzalem en de stichting van de *sacro monte* bij Varallo. Maar zelfs deze onderwerpen, die al uitgebreid behandeld zijn in de literatuur, worden in dit proefschrift vanuit een nieuw perspectief benaderd. In deze gevallen ontleent het proefschrift zijn noviteit aan de behandeling van ongepubliceerde bronnen.

Het hier gepresenteerde onderzoek draagt bovendien bij aan een beter begrip van de relaties tussen gemeenschappen in laatmiddeleeuws Jeruzalem, en in het bijzonder van de communicatie tussen christelijke groepen. In dit proefschrift wordt de dynamiek van hun samenleven onderzocht in het licht van de dagelijkse ontmoetingen die vorm kregen in verschillende rituelen. De nadruk op ritueel biedt een gedetailleerd beeld van de dagelijkse onderhandeling over de aanwezigheid van deze groepen in de stad, die zowel de irenische als de polemische dialoog tussen de gemeenschappen vorm gaf.

De complexiteit van deze onderhandelingen is onderzocht aan de hand van enkele *case studies* die in de vijf hoofdstukken van dit proefschrift worden uitgewerkt. Om het rituele ‘spiegelen’ van de identiteitsdebatten tussen christenen te begrijpen, worden in het eerste hoofdstuk vier casus behandeld, namelijk: het Heilige Vuur, rituele tekening van het lichaam, het ‘judaiseren’ van rituelen en rituele geluiden, en rituele objecten. Zij tonen hoe de christelijke aanwezigheid in de stad werd bevestigd en constant werd uitonderhandeld met de moslimheersers. In het tweede hoofdstuk wordt een uitzonderlijke casus onderzocht: de

¹ I owe a special thanks to Frans Camphuijsen, who translated the English Summary into Dutch.

Franciscaanse hagiopoliete oorlogsliturgie, waarin de minderbroeders rituelen uitvoerden waarin zij smeekten voor de teruggave van het Heilige Land aan de christenen. In het derde hoofdstuk, worden de processies van de minderbroeders in Jeruzalem besproken. De behandeling van de processies in de Heilige Grafkerk en de palmzondagsprocessie toont hoe de minderbroeders deze rituelen gebruikten om hun aanwezigheid in de stad te bevestigen en de orthodoxie van hun versie van het christendom te bepleiten. De devotionele exercitie genaamd *Via Crucis* vormt het onderwerp van het vierde hoofdstuk. Dit ritueel ontwikkelde zich uit de rondleidingen die de Franciscanen gaven in Jeruzalem. Het vijfde en laatste hoofdstuk richt zich op de translatie van Jeruzalem-rituelen van het Heilige Land naar Europa, met tussenkomst van de Franciscanen. Er worden twee gevallen bediscussieerd, namelijk de *sacro monte* in Varallo, Noord-Italië, en de Calvarie van Romans, in zuid-Frankrijk.

In dit proefschrift wordt de nadruk gelegd op het handelen van de minderbroeders bij de bemiddeling tussen tradities van het Latijnse Christendom en die van lokale christenen. Ze waren naar Jeruzalem gestuurd als representanten van de Roomse kerk, maar hun rituelen tonen hun betrokkenheid bij de lokale gemeenschappen die hen daar beïnvloedden.

Concluderend wordt in dit proefschrift getoond hoe een religieuze minderheid, in dit geval de Franciscaners van Jeruzalem, de grenzen van beperkende wetgeving kan omzeilen en zijn identiteit kan bevestigen in een vreemde religieuze context. Het laat ook zien hoe rituelen functioneerden als medium van culturele overdracht tussen de christelijke tradities van Rome en de oosterse kerken.